

RECENZJE – REVIEWS

GAGNÉ R.J., MOSER J.C. 2013: The North American Gall Midges (Diptera: Cecidomyiidae) of Hackberries (Cannabaceae: *Celtis* spp.). Memoirs of the American Entomological Society Number 49. Published by the American Entomological Society at the Academy of Natural Sciences, Philadelphia. 104 ss.

W naszym kraju rośnie tylko jeden gatunek północno-amerykańskich wiązowców *Celtis* spp. (wg Mirek i in. 2002, z rodziny Ulmaceae), tj. wiązowiec zachodni *Celtis occidentalis* L., spośród znanych na świecie około 60 gatunków wiązowców. Na *Celtis* spp. w ich ojczyźnie występują muchówki przyszczarkowate (Diptera: Cecidomyiidae), których monografia właśnie ukazała się.

Opracowanie dotyczy 23 gatunków przyszczarków występujących w Ameryce Północnej i Meksyku. Wśród tych gatunków 21 należy do rodzaju *Celticecis* GAGNÉ, natomiast pozostałe 2 gatunki reprezentuje *Parallelodiplosis acernea* (FELT) i przynależny do nowego rodzaju *Peracecis* GAGNÉ – *P. fugitiva* GAGNÉ.

Rodzaj *Celticecis* obejmuje 14 nowych gatunków opisanych przez GAGNÉ, które powodują wyrośla na liściach i jednorocznych gałązkach wiązowców. Również wyrośla tworzy *P. fugitiva*, natomiast okazy *P. acernea* okazały się inquilini w wyroślach wywołanych przez przyszczarki i miodówki (Hemiptera: Psyllidae). Dla każdego gatunku podano opis wyrośli powodowanych przez ten gatunek, następnie opisano imago, poczwarkę, larwę oraz rozsiedlenie.

Istotną częścią monografii są dwa klucze do oznaczania. Pierwszy z nich odnosi się do dojrzałych wyrośli; tekst uzupełniają 54. kolorowe znakomite fotografie wyrośli, co ułatwia korzystanie z klucza. Następny klucz dotyczy oznaczania larw przyszczarków – drugiego i trzeciego stadium – występujących na wiązowcach w Ameryce Północnej i Meksyku. Klucz ten obejmuje 21 gatunków *Celticecis* spp. *Peracecis fugitiva*, *Parallelodiplosis acernea* i *Lestodiplosis* sp. Ostatnio wymieniony przyszczarek, znany tylko z opisu larwy, jest drapieżnikiem rzadko stwierdzanym w wyroślach.

W opracowaniu zamieszczono również podziękowania dla wielu osób i instytucji, które przyczyniły się do powstania tej monografii.

Cytowane w opracowaniu piśmiennictwo zawiera 43 poz. bibl.

Zalety publikacji podnoszą ilustracje w liczbie 181, w tym wspomniane 54 kolorowe fotografie wyrośli, 64 skaningowe fotografie fragmentów ciała imagines oraz 63 ryciny larw i postaci doskonałych. Zamieszczono również 2 tablice dotyczące przekroju wyrośli (wg WELLS, 1916) oraz 22 mapy, na których zaznaczono rozsiedlenie omawianych gatunków w Ameryce Północnej.

Recenzowana publikacja jest bardzo starannie przygotowana i wydana. Powinna zainteresować nie tylko entomologów, tym bardziej, że dotychczas w Polsce nie wykazano wyrośli na wiązowcu zachodnim. Mogą one być stwierdzone w przyszłości, jak w przypadku wykazanego w naszym kraju osiem lat temu, północno-amerykańskiego przyszczarka robinowego *Obolodiplosis robiniae* (HALDEMAN, 1847).

Małgorzata SKRZYPCZYŃSKA

Kat. Ochr. Lasu, Entom. i Klimatol. Leśn. UR, Kraków